

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

Aktuální vývoj v eurozóně
v období od 16. 10. do 31. 10. 2014

Ing. Daša Smetanková, Ph.D.
listopad 2014

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Podle údajů Eurostatu míra inflace v eurozóně v září klesla oproti srpnu (0,4 %) podle očekávání¹ o 0,1 p.b. na hodnotu 0,3 %. V listopadu se očekává její mírný růst na 0,4 %.² Také v EU28 klesla míra inflace v září oproti srpnu (0,5 %) o 0,1 p.b., a to na úroveň 0,4 %. Deflaci zaznamenalo Bulharsko (-1,4 %), Řecko (-1,1 %), Maďarsko (-0,5 %), Španělsko (-0,3 %), Polsko (-0,2 %), Itálie, Slovinsko a Slovensko (všechny -0,1 %). Nejvyšší míra inflace byla naopak v Rumunsku (1,8 %), Finsku (1,5 %) a Rakousku (1,4 %), Rumunsku (1,3 %) a Finsku (1,2 %). V porovnání se srpnem 2014 roční míra inflace poklesla v sedmnácti členských zemích, ve dvou zůstala stabilní a v devíti vzrostla. Nejvyšší nárůst zaznamenaly ceny občerstvení (+0,09 p.b.) a nájmu (+0,07 p.b.), nejhlubší pokles ceny pohonných hmot (-0,21 p.b.) a telekomunikačních služeb (-0,12 p.b.).³

Eurostat zveřejnil nejnovější údaje o vývoji nezaměstnanosti v eurozóně. Sezónně očištěná míra nezaměstnanosti dosahovala v září 11,5 % (v EU28 10,1 %), tj. stejných hodnot jako v srpnu 2014. Meziročně (v porovnání se zářím 2013) poklesla míra nezaměstnanosti o 0,5 p.b. (v září 2013 byla 12 %). V absolutní hodnotě to představuje téměř 18,5 milionů obyvatel zemí eurozóny. Nejnížší míru nezaměstnanosti zaznamenalo opět Německo (5,0 %) a Rakousko (5,1 %). Naopak nejvyšší vykazovalo i nadále Řecko (26,4 % v červenci 2014) a Španělsko (24,0 %). Meziročně mírně klesla míra nezaměstnanosti mladých pod 25 let, a to v eurozóně z 24,0 % v září 2013 na 23,3 % v září 2014 a v EU28 z 23,5 % v září 2013 na 21,6 % v září 2014.⁴

Sezónně očištěný vládní deficit v eurozóně v prvním čtvrtletí 2014 nepatrně poklesl (o 2 p.b.) na 2,5 % HDP (oproti 2,7 % HDP v prvním čtvrtletí 2014). Ve stejném období se vládní deficit v EU28 snížil z 3,1 % HDP v prvním čtvrtletí 2014 na 3,0 % HDP ve druhém čtvrtletí 2014.⁵

Koncem října zveřejnila ECB nejnovější zprávu o měnovém vývoji v eurozóně. Podle ní rostla peněžní zásoba v září 2,5% mírou (v červenci 2,1%). Objem úvěrů soukromému sektoru nadále klesal (-1,2 % v září 2014), i když mírnějším tempem (-1,5 % v srpnu 2014).⁶

V říjnu zveřejnila ECB výsledky komplexního hodnocení (hodnocení kvality aktiv) a zátěžového testu 130 největších bank v eurozóně, jako součást zavádění Jednotného kontrolního mechanismu (*Single Supervisory Mechanism, SSM*). V rámci něj na sebe ECB 4. listopadu převezme roli dohledového orgánu bank v eurozóně.⁷ Od hodnocení si ECB slibuje také zvýšení úvěrové aktivity a tím i hospodářského růstu. Aktiva 130 hodnocených bank představují 82 % celkových aktiv bankovního sektoru v eurozóně. U 25 bank byl zjištěn celkový schodek kapitálu ve výši 25 mld. eur, přičemž 12 z nich již svůj kapitálový schodek vyrovnalo. Ostatní banky musí do 10. listopadu vypracovat plán (s max. trváním 9 měsíců) na vyrovnání svých kapitálových schodků ve výši 9,5 mld. eur.⁸ Zjištěna byla také potřeba korekce hodnoty bankovních aktiv, a to o 48 mld. a o 136 mld. eur vyšší objem (v celkové výši 879 mld. eur) nesplácených závazků (90 dnů po splatnosti). Zátěžový test ukázal, že v případě nepříznivého scénáře by objem vlastního kapitálu bank (*Common Equity Tier 1, CET 1*), který je určený na krytí ztrát (nejkvalitnější vlastní kapitál jako měřítko finanční síly bank), klesl o 263 mld. eur, tedy koeficient CET 1 by se snížil z 12,4 % na 8,3 %, přičemž podmínkou bylo dodržení minimálního koeficientu na úrovni 8 % resp. v případě nepříznivého scénáře 5,5 %.⁹

1 Eurostat, Euro area annual inflation down to 0,3%, 30. 9. 2014. [ZDE](#)

2 Eurostat, Euro area annual inflation up to 0.4%, 31. 10. 2014. [ZDE](#)

3 Eurostat, Euro area annual inflation down to 0,3 %, 16. 10. 2014. [ZDE](#)

4 Eurostat, Euro area unemployment rate at 11.5 %, 30. 9. 2014. [ZDE](#)

5 Eurostat, Seasonally adjusted government deficit down slightly to 2.5% of GDP in the euro area, 24. 10. 2014. [ZDE](#)

6 ECB, Monetary developments in the euro area: September 2014, 27. 10. 2014. [ZDE](#)

7 Europolitics 4961, Banking supervision: ECB to take the reins on 4 November, 30. 10. 2014.

8 Europolitics 4959, Stress test: banks have to raise €9,5 billion, 28. 10. 2014.

9 ECB, ECB's in-depth review shows banks need to take further action, 26. 10. 2014. [ZDE](#)

V rámci zavádění SSM zveřejnila ECB nařízení o poplatcích za dohled. Ty mají sloužit ke krytí nákladů ECB spojených s bankovním dohledem v rámci SSM. Nařízení, které po veřejné konzultaci schválila Rada guvernérů ECB, určuje postup a kritéria pro výpočet ročního poplatku za dohled a také postup pro jejich výběr.¹⁰

Koncem října ECB oznámila, že kromě zajištěných dluhopisů (*bond purchase programme*) začne od listopadu kupovat také sekuritizované cenné papíry (*asset-backed securities, ABS*), které jsou sestaveny z balíků bankovních úvěrů. Nákupem ABS pověřila 4 vybrané finanční společnosti,¹¹ které budou uskutečňovat nákupy podle instrukcí Eurosystemu.¹² Tímto ECB převezme štafetu od Americké centrální banky (*Federal Reserve System, FED*), která v říjnu oznámila ukončení kvantitativního uvolňování od listopadu. Dohromady má ECB na tyto programy připraven asi 1 bilion eur.¹³

Po měsících vyjednávání s Evropským parlamentem zveřejnila Evropská komise v říjnu postup pro výpočet příspěvku bank v eurozóně v celkové výši 55 mld. eur do Jednotného rezolučního fondu (*Single Resolution Fund, SRF*). Ten je vytvořen na pomoc bankám v úpadku a jejich restrukturalizaci. Podle Komise tak budou banky do fondu přispívat na základě velikosti a rizika. Velké banky, které reprezentují 85 % bankovního trhu eurozóny, se budou podílet na SRF z 90 %, přičemž příspěvek malých bank bude pouze 0,3 % z celkového objemu SRF. 9,7 % z celkové výše 55 mld. eur zaplatí středně velké banky. Konkrétní výši rozdělení poplatků mezi bankovní sektory jednotlivých zemí Komise zatím nezveřejnila. Jisté však je, že výše příspěvku se bude odvíjet také od míry krytí vkladů a koncentrovanosti bankovního sektoru.¹⁴

Na eurosummitu¹⁵, který se konal 24. října v Bruselu, jednaly hlavy států také o zaměstnanosti, ekonomické situaci a možnosti dalšího prohlubování Hospodářské a měnové unie (*Economic and Monetary Union, EMU*). Shodly se, že k zajištění fungování EMU je potřeba dále posílit koordinaci hospodářských politik jednotlivých zemí eurozóny, a to vytvořením mechanismu pro zlepšení koordinace, konvergence a solidarity hospodářských politik. V této souvislosti tak představitelé jednotlivých zemí pověřili příštího prezidenta Rady, předsedu Komise a guvernéra ECB vypracováním návrhu na zlepšení koordinace hospodářských politik.¹⁶

Komisař pro hospodářské a měnové záležitosti Jyrki Katainen slíbil podpořit Řecko jakkoliv to bude potřebné, a to jak při jeho opuštění záchranného programu, tak případně následně. Tento netradiční krok podpory země zvolil komisař poté, co finanční trhy negativně reagovali na obavy z ekonomické a politické situace v Řecku. Výnosy desetiletých dluhopisů narostly na 9 %. Nestabilita na trzích se začala projevovat poté, co Řecko oznámilo vůli opustit záchranný program dříve (již příští rok v březnu), a to navzdory ne úplně nejlepším ekonomickým výsledkům. Nepříznivé ekonomické zprávy přicházejí také z největších evropských ekonomik a jsou doprovázené přetrvávající hrozbou deflace.¹⁷

10 ECB, ECB publishes Regulation on supervisory fees, 30. 10. 2014. [ZDE](#)

Regulation of the European Central Bank on supervisory fees. [ZDE](#)

11 Amundi and Amundi Intermédiation, Deutsche Asset & Wealth Management International, ING Investment Management, State Street Global Advisors

12 ECB, ECB appoints executing asset managers for the ABS Purchase Programme, 30. 10. 2014. [ZDE](#)

13 Ihd.cz, ECB převezme stimulační štafetu. V nákupech cenných papírů střídá Fed, 30. 10. 2014. [ZDE](#)

14 Europolitics 4955, Resolution fund: Commission makes adjustments, 22. 10. 2014.

15 Setkání představitelů států eurozóny

16 Eurozone portal, Euro Summit leaders agree to further strengthen policy coordination in the euro area, 24. 10. 2014. [ZDE](#)

17 Europolitics 4952, Exec to build 'firewall' around Greece to calm market concerns, 17. 10. 2014.

Evropská komise schválila rozpočty Francie a Itálie poté, co obě země přislíbily úpravu svých rozpočtů na rok 2015 a snížení deficitů. Mělo by se jednat o škrty ve výši 4,5 mld. eur v případě Itálie a o 3,6 mld. eur v případě Francie.¹⁸ Ta původně předložila rozpočet na rok 2015 s deficitem 4,3 % HDP, přičemž také oznámila, že 3% deficit dosáhne nejdříve v roce 2017. Podle Komise je zásadním postupné snižování schodku minimálně o 0,5 p.b. ročně. Francie je součástí procedury při nadměrném schodku, přičemž již dvakrát dostala výjimku na splnění tohoto fiskálního pravidla. Komisař pro hospodářské a měnové záležitosti Jyrki Katainen však dále varoval, že EK může požadovat přijetí dalších opatření a dokonce přistoupit k uvalení sankce, pokud budou fiskální pravidla porušována.¹⁹ Detailním hodnocením návrhů rozpočtů, které může požadovat další škrty, se bude v listopadu věnovat již nová Komise. Ta bude také muset vyřešit problém nízkého růstu a vysokého zadlužení těchto zemí.²⁰

18 Europolitics 4960, Commission cautiously welcomes France and Italy's adjustments, 29. 10. 2014.

19 Europolitics 4961, Fiscal plans: France can still be fined, Commission warns, 30. 10. 2014

20 EUbusiness, EU may demand more action on budget deficits, 30. 10. 2014. [ZDE](#)